

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi poli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrto leta 1 gold.; posiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrto leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 24. aprila 1872.

O b s e g: Opomin našim gospodarjem na Notranjskem zarad kóz ali osépnice pri ovcah. — Posnetek iz vodil za véliko razstavo 1873. leta na Dunaji. (Konec.) — Dvanajst glavnih pravil umnega poljedelstva. (Dalje) — Gospodarska skušnja. — Glas iz Amerike. — Slovansko slovstvo. — Dopisi. — Novi-car.

Gospodarske stvari.

Opomin našim gospodarjem na Notranjskem
zarad kóz ali osépnice pri ovcah.

Po naznanilu županstva v Jablanicah c. kr. okrajnemu glavarstvu v Postojni, pa tudi c. k. tržaške vlade kranjski vladi, razsajajo med ovci kozé ali osépnice v več krajih Istre, pa tudi hrvaškega primorja, posebno prizadete so občine Vmago, Verteneglio in Tore v okraji Pazenskem (Parenzo) in občina Novigrad (Castelnuovo) okraja Vološkega, ki se mejí z okrajem naše notranjske Bistrice, so pa neke občine tudi v okraji Grobniškem hrvaškega primorja.

Starodavna navada je, da notranjski gospodarji vsako leto v jeseni veliko svojih ovac ženó v Istro, da se ondi pasejo čez zimo, po sv. Jurji pa gredo po-nje in jih vzamejo domú; Istrijanci pa nasproti čez poletje tudi priženó mnogo svojih ovac na Kranjsko, posebno v Šneperske gozde.

Kaj pa zdaj, ko je kuga med čedami imenovanih krajev?

Gotovo nič drugega kot to, da ovce tam, kjer so zdaj, ostanejo tako dolgo, dokler je kuga popolnoma konec. Kdor bi zdaj prignal svoje domú, prižene v naše kraje ž njimi tudi bolezen, ki je ena najhujih ovčjih bolezní, po kateri je ovac že na tavžente in tavžente poginilo. Garje so tudi huda bolezen pri ovcah, al med garjami in kozami je razloček tak, kakor noč in dan. Garjeva ovca okuži zdravo le po dotiki ž njo, ena sama kozava ovca pa more okužiti brez bližnje dotike cele čede, kajti ta kužnina se razpustí po zraku (luftu) in okuži druge tudi na 150 korakov daleč. Pa tudi človek v svoji obleki, psi v dlaki, kuretna v perji kužnino prenašajo od kraja do kraja, ki jo ovce po sapi v-se vzamejo. Kozé so s hudo vročnico (Fieber) združene in trpé, če ovca pred ne pogine, 18 do 21 dni. Zdravila ni nobenega zoper to bolezen, če natura sama ne pomaga ovci, da jo prestopi. Le ena pomoč je in to ta, da se ovcam kozé cepijo kakor se otrokom cepijo kože, in s tem se obvarujejo živinčeta, da se jih prave kozé potem ne primejo.

Vsak gospodar tedaj, ki vse to premisli, nam bode rad pritrdil, da tako dolgo, dokler ni popolnoma konec te kuge, ne sme nobena ovca iz imenovanih krajev domú, pa tudi nobena tuja iz tistih krajev v Šneperske gozde ali kamor koli ne.

K sreči piše tržaška vlada, da se kuga že koncu bliža, da po takem, če ne vstane iznova kje kuga, v

kakih 4 do 6 tednih bodo ovce smeje domú priti brez nevarnosti, se ve, da drugače ne, dokler vsaka čeda ne dobí spričala, da pride iz zdravega kraja.

Da bi kterelega gospodarja gnali stroški podaljšane tuje paše v prestopke te sila potrebne varnosti, da bi skrivé svoje blago vzel domú, tega ne moremo misliti, kajti stroški so majhni, kazni pa bi bila velika, ako bi ravnal zoper postavó, in še večja mu žuga zguba, ako bi moral poplačati vse ovce, ki bi sosedom poginile, okužene po njegovih.

To, umni gospodarji! prevdarite dobro in ravnajte na tanko, kakor se Vam bode ukazalo od gosposke. Le vaš lastni dobiček je!

Posnetek iz vodil

za véliko razstavo 1873. leta na Dunaji.

Skupine ali grupe razstavnih reči.

(Konec.)

XI. Razstavljene reči ne smejo iz razstave.

Razstavljene reči se smejo le po posebnem dovoljenji glavnega vodstva iz razstave vzeti pred koncem njenim.

XII. Odprava razstavljenih reči iz razstave.

Precej po končani razstavi po 31. dnevu meseca oktobra 1873. leta se morajo razstavniki lotiti odprave in nakladanja svojih razstavljenih reči. Vse to mora storjeno biti pred 31. dnevom decembra 1873. leta.

XIII. Vsaka reč ne sme v razstavo in nektare le pod posebnimi pogoji.

V razstavo se ne vzamejo take reči, ki se razpočiti utegnejo in ki so nevarne zarad ognja. Vinski cvet (špirit) in olje, razjedne in druge stvari, ki bi druge razstavljene reči poškodovati utegnile, prejema se le v trdnih, za ta namen pripravnih posodah srednje velikosti.

Vžigalne kapice, stvari umetalnega ognja, vžigalni klinčki in enake reči smejo se le v posnemku brez dodane vnetljive robe razstaviti.

XIV. Dopustni listi.

V razstavo se ne vzame nič, čemur ni priložen dopustni list dotične deželne razstavne komisije.

XV. Stroški razstavljanja.

Stroške za vožnjo razstavnih reči, za prejemanje in izkladanje, kakor tudi stroške za razstavljanje in nazajpošiljanje, in vse drugo plačajo razstavci.